

การสำรวจการประปา ห้องส้วม และโรงอาหาร
ในโรงเรียนประถมศึกษา นอกเขตเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



นายวิทย์ แก้วเกย์ม

004715

ศูนย์วิทยบรพยากร
วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

A SURVEY OF WATER SUPPLY, LAVATORY, AND DINING ROOM
IN THE NORTH EASTERN RURAL ELEMENTARY SCHOOL

Mr. Wit Kaokasem

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

นักศึกษาอัลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เป็นวิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

.....
.....

คณะศิลปศาสตร์วิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการ

..... รองประธาน กรรมการ

..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ บุญรักษา เทษะกัมพู

กรที่

101/๑

// พ.ศ. ๒๕

หัวขอวิทยานิพนธ์ การสำรวจการประปา ห้องส้วม และโรงอาหาร
ในโรงเรียนประถมศึกษา นอกเขตเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อ

นายวิทย์ แก้วเกشم แผนกวิชา พลศึกษา

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ



จุดประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาและสำรวจการจัดสุขาภิบาลโรงเรียนเกี่ยวกับ
ประปาโรงเรียน ห้องส้วม และโรงอาหาร ในโรงเรียนประถมศึกษา นอกเขตเทศบาล
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยใช้โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2516
ทั้ง 16 จังหวัด จำนวน 1768 โรงเรียน เป็นประชากร การรวมรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคิดเป็นร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย
ผลการศึกษาและสำรวจ มีดังต่อไปนี้

1. ประปาโรงเรียนมีเพียง 10 % ของโรงเรียนทั้งหมด ส่วนใหญ่นำบ่อน้ำมันยับ^{กัน}
สร้างให้เป็นประปาน้ำอ ละประปาน้ำฝน จำนวนพอ ๆ กัน

2. การจัดนำค่าน้ำในโรงเรียนยังไม่เพียงพอ และบกพร่องทางด้านการรักษา^{กัน}
ความสะอาดอยุ่ปกรณ์เครื่องใช้ในการคั่มน้ำ

3. โรงเรียนส่วนใหญ่ห้องส้วม แท้จำนวนไม่เพียงพอ เป็นอย่างมากกับจำนวน
เด็กนักเรียน และการรักษาความสะอาดห้องส้วมยังไม่คิดพอ

4. อุปกรณ์ที่จำเป็นคงใช้ในส้วม เช่น น้ำ กระดาษชำระ โรงเรียนจัดไว้น้อยมาก
นักเรียนคงจัดหาเอง และส่วนใหญ่นักเรียนใช้กระดาษสมุก หนังสือพิมพ์ น้ำ กินไม่ได้

5. ที่ปัสสาวะสำหรับนักเรียนชายมีจำนวนน้อยมาก ในโรงเรียนที่มีนักเรียนมาก
เป็นแบบครัวครัว มีแค่กานเพื่อกำจังเท่านั้น

6. อาจดังมีมีน้อยมาก ที่มีส่วนใหญ่ใช้คุณนำมีขันตักดังมือ แต่ไม่มีสะบูห์
หรืออย่างซักฟอกสำหรับทำความสะอาดมือ
7. โรงอาหารมีเพียง ๑๗ % เท่านั้น และส่วนมากเป็นโรงอาหารชั่วคราว
ดังนั้นเป็นเพียงแค่หลังคาให้คนมาขายอาหาร
8. เด็กนักเรียนส่วนใหญ่กลับไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน โรงเรียนที่จัด
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเกือบจะไม่มีเลย

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Survey of Water Supply, Lavatory, and Dining Room
 in the North Eastern Rural Elementary School.

Name Mr. Wit Kaokasem
 Department of Physical Education

Academic Year 1973

ABSTRACT

The purpose of this study was to survey school sanitation system concerning water supply, lavatory and dining room in the North eastern rural elementary school of Thailand. One thousand seven hundred and fiftyeight elementary schools from 16 North eastern provinces were included in the study which was conducted in B.E. 2516. Questionairs were employed as tool of data collection. The analysis of data was done by calculating percentages and means.

The findings were as followed:

1. Only 10 % of the schools in the study had water supply systems majority of which were contructed by the Public Health Unit. Welled water supply and rained water supply were found to be about equal in number in the survey.
2. Drinking-water was insufficiently provided and facilities for water-drinking were inadequately kept clean.

3. Majority of the school surveyed had lavatories but not quite enough for pupils. Cleaning of the lavatories were inadequate.

4. Necessary supplies for lavatory such as water, toilet-tissues, were totally insufficiently provided by schools. Pupils had to provide them themselves. Most of them used papers, newspapers, water, twigs, or tree leaves in place of toilet-tissues.

5. Urinals for male pupils were insufficient in number. Most of the urinals found in the survey were of the makeshift type.

6. Very few schools had wash-basin. Most schools had large water-jars with bowls but no soap or detergent for hand cleaning was provided.

7. Only 17 % of the schools in the study had dining-rooms most of which were of a makeshift type with roof only provided for the food sellers.

8. Most of the pupils went back for their lunch at home. Schools that provided school lunch program were almost nonexistent.



กิติกรรมประกาศ

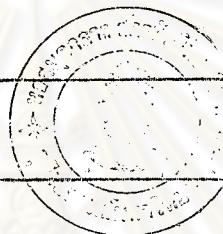
การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือจาก อาจารย์
บุญศักดิ์ เทชะกัมพูช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ทั้งได้ช่วยเหลือแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนครบทั้งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยไปด้วยดี และได้รับความช่วยเหลือ
แนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ โสมประยูร ดร. เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร ดร. บรรจง
จันทรสา อาจารย์ สุธรรม ศุภารักษ์กุญจน์ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความช่วยเหลือ
จาก อาจารย์ วิรัตน์ นรินทร์ หัวหน้าหน่วยที่กษาพแพทย์ ภาคศึกษา ๑ อาจารย์ พูลสมบัติ
สรษากิจ น.ต. อนิวรรต รอดมณี ช่วยรวบรวมข้อมูลจากภาคศึกษา ๑๐ อาจารย์ เกรียงศักดิ์
เพทพิมล ช่วยรวบรวมข้อมูลจากภาคศึกษา ๑๑ นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจาก
อาจารย์ พิจิตร ศรีรักษ์ คุณสมเกียรติ ศุภารักษ์ อาจารย์ คุณสมเอก จากรุ่งษ์ คุณนันติ สุวรรณวงศ์
คุณพิพารณ์ มีระกุล คุณเนื้้าทราย สมสุวรรณ คุณศิริ ทองสืบ และคุณลักษณ์ แกรวเกย์
ซึ่งได้ช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ตลอดมา

ผู้วิจัยลึกชัดซึ้งในความกรุณาของท่านที่กล่าวนามมาว่าเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสสำคัญ.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๔
รายการภาพประกอบ	๕
บทที่	



1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความ	8
2 วรรณคดีเกี่ยวข้อง	
บทความและการวิจัยในประเทศไทย	9
บทความและการวิจัยในต่างประเทศ	26

3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การรวบรวมข้อมูล	35
วิธีวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	37
4 การวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ลักษณะทั่วไปของโรงเรียน	38
ประชากรโรงเรียน	46
ห้องสุขา	85
โรงอาหาร	131
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	145
ขอเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	156
ภาคผนวก	161
ประวัติการศึกษา	180

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	แสดงจำนวนโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามไป และได้รับแบบสอบถามคืน _____	36
2	แสดงจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาตอนตน และตอนปลาย จำแนกออกเป็นรายจังหวัด _____	39
3	แสดงจำนวนโรงเรียนแยกตามระบบทางที่หางจากตัวจังหวัด จำแนกเป็นรายจังหวัด _____	40
4	แสดงจำนวนโรงเรียนแยกตามระบบทางที่หางจากตัวอำเภอ จำแนกเป็นรายจังหวัด _____	41
5	แสดงจำนวนโรงเรียน แยกตามระบบทางที่หางจากชุมชน จำแนกเป็นรายจังหวัด _____	43
6	แสดงประเภทโรงเรียน จำนวนนักเรียน และครู จำแนกออกเป็นรายจังหวัด _____	45
7	แสดงการแจกแจงจำนวนประชากรโรงเรียนที่มีและไม่มี จำแนกออกเป็นภาคศึกษา _____	46
8	แสดงการแจกแจงแหล่งนำ้มน้ำใช้ของโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายจังหวัด _____	47
9	แสดงแหล่งที่มาของสร้างปูนซากโรงเรียน แจกแจง เป็นรายภาคศึกษา _____	49
10	แสดงการจำแนกแหล่งน้ำที่ใช้ทำประชากรโรงเรียน แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา _____	50
11	แสดงการจำแนกคุณภาพของน้ำที่ใช้ทำประชากรโรงเรียน แจกแจง เป็นรายภาคศึกษา _____	51

ตารางที่	หน้า
12 แสดงการจำแนกปริมาณของน้ำประปาที่ใช้รวมเป็นรายภาคศึกษา	52
13 แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มี และไม่มีบ่อน้ำ จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	53
14 แสดงทั้งหมดของบ่อน้ำ เป็นระยะทางโดยเฉลี่ยเป็นเมตร จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	54
15 แสดงการแจกแจงชนิดของบ่อน้ำในโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	55
16 แสดงลักษณะของบ่อน้ำ แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	57
17 แสดงการแจกแจงการใช้น้ำในบ่อน้ำของโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	58
18 แสดงการแจกแจงสภาพของน้ำในบ่อ จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	59
19 แสดงปริมาณน้ำในบ่อของโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	60
20 แสดงการจำแนกวิธีการเรือน้ำจากบ่อไปใช้ แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	61
21 แสดงสุขลักษณะของบ่อ จำแนกเป็นรายจังหวัด	62
22 แสดงลักษณะของบอน้ำที่เท และไม่เท มีเมนต์ร้อนบ่อ จำแนกเป็นรายภาคศึกษา	63
23 แสดงสุขลักษณะเกี่ยวกับการระวังรักษาความสะอาดบริเวณบ่อน้ำ แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	65
24 แสดงสุขลักษณะเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในบ่อน้ำ แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	66
25 แสดงการแจกแจงการใช้น้ำฝนในโรงเรียน จำแนกออกเป็น รายจังหวัด	67

ตารางที่

26	แสดงการแจกแจงปริมาณของน้ำฝนที่ใช้ในโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	69
27	แสดงการแจกแจงที่เก็บน้ำฝนในโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	71
28	แสดงการแจกแจงร่องรับน้ำฝนในโรงเรียนที่ใช้น้ำฝน จำแนกเป็นรายภาคศึกษา	72
29	แสดงการแจกแจงการเก็บรักษาฝน จำแนกเป็นรายจังหวัด	74
30	แสดงการแจกแจงสถานที่สำหรับเก็บน้ำฝน จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	75
31	แสดงวิธีการเอา雨滴ตั้งเก็บน้ำฝนไปใช้ในโรงเรียนที่มีการ เก็บน้ำฝนไว้เป็นน้ำค้างน้ำไว้ จำแนกเป็นรายจังหวัด	76
32	แสดงโรงเรียนที่มีไม่มีการจัดบริการน้ำค้าง และปริมาณของน้ำค้าง แจกแจงออกเป็นรายจังหวัด	77
33	แสดงรายเดือนของหัวของจำนวนหัวกอกน้ำพุกบ้านวนของเด็ก— นักเรียนในโรงเรียนที่มีการประปา จำแนกเป็นรายจังหวัด	79
34	แสดงการจำแนกชนิดของอุปกรณ์ที่ใช้ในการน้ำค้าง	80
35	แสดงการจำแนกชนิดอุปกรณ์ที่ใช้ตักน้ำค้าง	81
36	แสดงการทำความสะอาดอุปกรณ์น้ำค้าง แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	82
37	แสดงการทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ตักน้ำค้าง แจกแจง เป็นรายภาคศึกษา	83
38	แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีส้วมและชนิดของส้วม จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	86
39	แสดงชนิดของส้วมในโรงเรียนที่มีส้วม แจกแจงออกเป็นรายภาคศึกษา	87
40	แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีส้วมหลุมและส้วมน้ำ ห้องน้ำครัว แบบการ แจกแจง เป็นรายภาคศึกษา	88

ตารางที่

หน้า

41	แสดงจำนวนสัมและที่ปั้สสาวะในโรงเรียนที่มีสัม และที่ปั้สสาวะ จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	89
42	แสดงทั้งของสัมในโรงเรียนที่มีสัม จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	90
43	แสดงที่ตั้งของสัมห้างกับอาคารเรียนและบ่อน้ำในโรงเรียนที่มีสัม นอกอาคารเรียน โดยหากำเนิดย จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	91
44	แสดงการแยกแจงสภาพของสัมแต่ละโรงเรียน เป็นรายจังหวัด	92
45	แสดงการจำแนกถังขยะของพื้นสัมของโรงเรียน แยกแจง เป็นรายภาคศึกษา	93
46	แสดงการจำแนกชนิดของปากันสัมซึ่งและสัมคุณ แยกแจง เป็นรายภาคศึกษา	95
47	แสดงการจำแนกชนิดหลังคาสัมของโรงเรียน แยกแจง เป็นรายภาคศึกษา	97
48	แสดงจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อสัมและที่ปั้สสาวะ 1 ที่ จำแนกเป็นรายจังหวัด	98
49	แสดงการใช้สัมของนักเรียนและครู เนพาระในโรงเรียนที่มีสัมใช จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	100
50	แสดงการจัดอุปกรณ์ที่ใช้ชาระในห้องสัมของโรงเรียนที่จัดไว้ให แยกแจงออก เป็นภาคศึกษา	103
51	แสดงชนิดของอุปกรณ์ชาระที่โรงเรียนจัดไว้ให แยกแจง เป็นภาคศึกษา	105
52	แสดงชนิดของอุปกรณ์ที่นักเรียนนำมาชาระเองในโรงเรียนที่ไม่ได้จัด อุปกรณ์ชาระไว้ให แยกแจง เป็นภาคศึกษา	106
53	แสดงการทำความสะอาดมือหลังจากอุจจาระแล้ว แยกแจงตามชนิดของสัม	108
54	แสดงการรักษาความสะอาดห้องสัม แยกแจง เป็นภาคศึกษา	109

55	แสดงวิธีการเก็บทำลายสัตว์ที่ใช้ชาระแล้ว เพื่อทำความสะอาดห้องสุขา แจกแจงเป็นภาคศึกษา	111
56	แสดงสุขลักษณะของสัตว์ซึ่งเกี่ยวกับความสะอาดในโรงเรียนที่มีสัตว์ แจกแจงออกเป็นภาคศึกษา	112
57	แสดงสุขลักษณะของสัตว์หมูที่มีกลิ่นรบกวนในโรงเรียนที่มีสัตว์หมู	113
58	แสดงการแจกแจงสภาพของสัตว์ในโรงเรียน จำแนกเป็นรายภาคศึกษา	114
59	แสดงการนำอุจจาระไปใช้ในโรงเรียนที่มีสัตว์ รวมทั้งสามภาคศึกษา	115
60	แสดงจำนวนโรงเรียนที่มี และไม่มีที่ปัสสาวะสำหรับนักเรียนชาย จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	117
61	แสดงสภาพของที่ปัสสาวะสำหรับนักเรียนชายในโรงเรียนที่มีที่ปัสสาวะ แจกแจงเป็นรายจังหวัด	119
62	แสดงลักษณะที่ปัสสาวะ จำแนกเป็นรายจังหวัด	121
63	แสดงสภาพหลังคาของที่ปัสสาวะ จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	122
64	แสดงสุขลักษณะ เกี่ยวกับความสะอาดของที่ปัสสาวะในโรงเรียนที่มี รวมทั้งสามภาค	124
65	แสดงสุขลักษณะของที่ปัสสาวะที่มีกลิ่นรบกวนในโรงเรียนที่มีที่ปัสสาวะ แจกแจงเป็นรายจังหวัด	125
66	แสดงสุขลักษณะ เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดที่ปัสสาวะ แจกแจงออกเป็นรายจังหวัด	126
67	แสดงสุขลักษณะ เกี่ยวกับการเก็บปัสสาวะ จำแนกเป็นรายจังหวัด	127
68	แสดงจำนวนโรงเรียนที่มี และไม่มีที่ล้างหน้าถางมือ จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	128
69	แสดงชนิดของที่ล้างหน้าถางมือที่โรงเรียนจัดไว้ให้ จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	129

70	แสดงการแจกแจงคุณภาพที่ใช้งานหน้างานมือที่โรงเรียน จัดไว้ให้ จำแนกเป็นรายจังหวัด	130
71	แสดงการแจกแจงจำนวนโรงอาหารที่มี ไม่มี และประเภท ของโรงอาหาร จำแนกเป็นรายจังหวัด	132
72	แสดงการแจกแจงลักษณะของพื้นโรงอาหาร จำแนกออกเป็นภาคศึกษา	135
73	แสดงการแจกแจงลักษณะของฝักน้ำ และหลังคาของโรงอาหาร จำแนกออกเป็นรายจังหวัด	136
74	แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มี และไม่มีอ่างล้างมือ ^{ที่} ในโรงอาหาร จำแนกออกเป็นภาคศึกษา	137
75	แสดงการแจกแจงวิธีการห้ามอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	138
76	แสดงการแจกแจงลักษณะสถานที่รับประทานอาหารกลางวันของ นักเรียนที่นำอาหารมาจากบ้าน จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	139
77	แสดงการแจกแจงประเภทของร้านขายอาหารในโรงเรียนที่มี ร้านขายอาหาร จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	140
78	แสดงการแจกแจงจำนวนโรงเรียนที่มีการควบคุมดูแลร้านค้า จำแนกออกเป็นรายภาคศึกษา	141
79	แสดงการแจกแจงการทำความสะอาดครัวโรงอาหาร จำแนกเป็นรายภาคศึกษา	142
80	แสดงการแจกแจงความคิดเห็นของครูที่เกี่ยวกับโรงอาหาร จำแนกออกเป็นภาคศึกษา	143

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงการติดต่อของเชื้อโรคจากอุจจาระไปยังคน	5
2	การหยุดการติดต่อของโรคจากอุจจาระด้วยการลูกวินิมาสที่ดี	6
3	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบระยะทางจากโรงเรียน หางจังหวัดกับอำเภอ	42
4	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบระยะทางที่โรงเรียน ตั้งห้างจากชุมชน	44
5	เสน่ภาพแสดงการเปลี่ยนเที่ยบแหล่งนำคืนสำหรับโรงเรียน	48
6	เสน่ภาพแสดงการเปลี่ยนเที่ยบชนิดและที่ตั้งของบ้าน	56
7	เสน่ภาพแสดงการเปลี่ยนเที่ยบลักษณะของบ้านใน ภาคการศึกษา 9, 10 และ 11	64
8	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบ ปริมาณของน้ำประปา, น้ำมัน และน้ำฝน	70
9	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบแรงร่องนำฝน กับรัศมี ที่ใช้เก็บนำฝน	73
10	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบโรงเรียนใหม่, ไม่มี การจัดบริการนำคืน กับปริมาณของน้ำที่จัดบริการ	78
11	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบการทำความสะอาด อุปกรณ์ทั้งน้ำคืนกับอุปกรณ์เก็บนำคืน	84
12	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบชนิดของพื้นส้วม	94
13	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบชนิดของฝาถังส้วม	96
14	กราฟแท่งแสดงการเปลี่ยนเที่ยบการใช้ส้วมสำหรับนักเรียนและครู	102

15	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบการวัดคุณภาพไข้ชาระในสัมฤทธิ์ สัมเชื้อ ที่โรงเรียนจัตุรัสไว้ให้ และโรงเรียนไม่จัดไว้ให้	104
16	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบคุณภาพไข้ชาระที่เด็กหามาใช้เอง	107
17	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบการวัดไข้ความสะอาดสัมฤทธิ์ สัมเชื้อ กับสัมเชื้อ	110
18	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบ มีสัม ไม่มีสัม ชนิดของสัม และที่สำหรับปัสสาวะนักเรียนชาย	118
19	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบ สัมฤทธิ์ สัมเชื้อ, ที่ปัสสาวะนักเรียนชายแบบชั่วคราว และถาวร	120
20	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบ ลักษณะหลังคาของสัม กับหลังคาของที่สำหรับปัสสาวะนักเรียนชาย	123
21	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีโรงอาหาร กับประเภทของโรงอาหาร	134
22	กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงอาหารของโรงเรียน	144

คุณภาพที่ทรพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย